

รูปแบบการสืบทอดการสอนของครูก่อนเกษียณสาขาช่างอุตสาหกรรม

กุลศ สมุทรศรีจันทร์^{1*} ชีระพล เมธิกุล² และ วรพจน์ ศรีวงษ์กุล²

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบ ดำเนินงานตามรูปแบบและประเมินผลรูปแบบการสืบทอดการสอนของครูก่อนเกษียณสาขาช่างอุตสาหกรรม โดยแบ่งการดำเนินงานวิจัยเป็น 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 สร้างรูปแบบการสืบทอดการสอนแล้วประเมินความเหมาะสมของรูปแบบโดยผู้เชี่ยวชาญพบว่ารูปแบบมีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก ขั้นตอนที่ 2 รูปแบบที่สร้างขึ้นนำไปใช้กับครูต้นแบบ ครูตัวแทนและนักศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณภูมิ ศูนย์นนทบุรี โดยเริ่มจาก (1)การคัดเลือกครูต้นแบบและครูตัวแทน จำนวน 4 ท่าน (2)การรับการถ่ายทอดและสร้างชุดการสอน เริ่มจากครูต้นแบบเข้าสอนและมีครูตัวแทนนั่งสังเกตการสอนเพื่อเก็บเกี่ยวความรู้ด้านเนื้อหาและประสบการณ์ด้านการสอนจากครูต้นแบบ หลังการสอนในแต่ละครั้ง ครูต้นแบบและครูตัวแทนจะร่วมกันร่างชุดการสอนใหม่โดยให้ครูตัวแทนเป็นผู้จัดทำให้สมบูรณ์และพร้อมที่จะใช้สอนทั้งรายวิชา จากนั้นครูต้นแบบได้นำชุดการสอนไปทดลองใช้เพื่อหาข้อบกพร่องและปรับปรุงชุดการสอนให้มีประสิทธิภาพ แล้วให้ครูต้นแบบได้ทำการประเมิน ผลการประเมินพบว่าชุดการสอนมีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก (3)การซ้อมสอน เริ่มจากครูตัวแทนซ้อมสอนโดยมีครูต้นแบบนั่งสังเกตการณ์การสอนเพื่อชี้แนะจุดบกพร่องของการสอนในแต่ละสัปดาห์ ผลการซ้อมสอนทำให้ครูตัวแทนมีพัฒนาการด้านการสอนดีขึ้นตามลำดับ (4)การสอนจริง เริ่มจากการแบ่งนักศึกษาออกเป็นสองกลุ่มที่เท่าเทียมกัน โดยจัดให้ครูต้นแบบสอนนักศึกษากลุ่มควบคุมและครูตัวแทนสอนนักศึกษากลุ่มทดลอง หลังเรียนครบทั้งรายวิชาแล้ว ทำการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ขั้นตอนที่ 3 ประเมินผลรูปแบบการสืบทอดการสอน นำเสนอผลตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ดังนี้ (1)ผลการสอนของครูตัวแทนที่ประเมินโดยครูต้นแบบมีค่าเฉลี่ยร้อยละ 80.00 (2)ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาทั้งสองกลุ่ม พบว่าแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และ(3)ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มทดลองที่เรียนกับครูตัวแทน พบว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อการสอนของครูตัวแทนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ขั้นตอนที่ 4 ประชุมแบบสนทนากลุ่ม เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องเสนอแนะข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์กับรูปแบบที่สร้างขึ้น ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้ (1)เวลาที่ใช้ในกระบวนการรับการถ่ายทอด ทั้งครูต้นแบบและครูตัวแทนควรนำไปใช้เป็นภาระของการสอนได้ 8 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ (2)ครูตัวแทนที่ไม่ได้สำเร็จการศึกษาทางวิชาชีพควรได้รับการฝึกอบรมด้านวิชาชีพครูก่อนนำความรู้ไปสร้างชุดการสอน (3)ชุดการสอนที่ร่วมกันพัฒนาขึ้นควรเป็นของครูตัวแทนเพื่อนำไปใช้ขอผลงานทางวิชาการต่อไป ขั้นตอนที่ 5 สร้างคู่มือการใช้รูปแบบการสืบทอดการสอน เนื่องจากรูปแบบที่สร้างขึ้นนี้มีขั้นตอนและรายละเอียดในการดำเนินการมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สร้างคู่มือการใช้ และให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสมของคู่มือ ผลการประเมินพบว่า คู่มือมีความเหมาะสมอยู่ในระดับเหมาะสมมาก

คำสำคัญ: การสืบทอดการสอน, รูปแบบการสืบทอดการสอน, ครูต้นแบบ, ครูตัวแทน

¹ นักศึกษา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิจัยและพัฒนาการสอนเทคนิคศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

² รองศาสตราจารย์ ภาควิชาครุศาสตร์เครื่องกล คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

* ผู้นิพนธ์ประสานงาน โทร. 08-9047-0175 อีเมลล์ kusun666@gmail.com

A Teaching Heritage Model in Industrial Technology Field of Teachers Prior to Retirement

Kuson Samutkotcharin^{1*} Terapol Matekul² and Worapoj Sriwongkol²

Abstract

The purposes of this research were to construct, implement, and evaluate a teaching heritage model in industrial technology field of teachers prior to retirement. This model consisted of 5 stages: The 1st stage was the design and construction of the knowledge transfer model. Then the model was validated by the specialists and it was found that the model was appropriate at the high level. The 2nd stage was the implementation process consisting of 4 steps. 1. The researcher selected 4 idol teachers in the field of Safety Engineering. 2. The knowledge transfer stage included the observation in the real classroom. The representative teachers observed the teaching method conducted by the idol teachers and then, discussed with the idol teachers after the class to develop a complete instruction package. The representative teachers tried out and evaluated the instruction package with the results at highly appropriate level. 3. The representative teachers conducted the micro teaching model while the idol teachers observed and gave the comments and suggestions. 4. In the actual instruction process, the teacher divided the students into 2 equal groups, the control group and the experimental group. The control group learned with the stereotype teachers while the representative teachers taught the experimental group. At the end of the instruction, the achievement scores of the students in two groups were compared. The evaluation of the knowledge transfer model revealed the following results: 1. The stereotype teachers evaluated the teaching method of the representative teachers with the average result of 80%. 2. The learning achievement of the students in the control and experimental group showed no statistically significant difference at 0.05. 3. The students in the experimental group reported high satisfaction towards the teaching method of the representative teachers at the high level. The stage of focus group included inviting related personals to discuss about the knowledge transfer model with the following interesting issues, i.e., 1. The transfer process should be counted at the workload for 8 hr/week. 2. The teachers receiving the knowledge transfer should get the teacher career certificate. 3. The instruction package could be used as the references for the academic promotion. The researcher developed the manual instruction for the model since the knowledge transfer model consisted of several stages. The manual instruction was ten, evaluated by the experts with the results of high appropriation.

Keywords: Teaching heritage, Teaching heritage model, Stereotype teachers, Representative teachers.

¹ Student, Doctor of Philosophy Program in Technical Pedagogic Research and Development, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok.

² Associate Professor, Department of Teacher training Mechanical Engineering, Faculty of Technical Education, King Mongkut's University of Technology North Bangkok.

* Corresponding Author Tel. 08-9047-0175 E-mail : kuson666@gmail.com